

TOIMINTAKERTOMUS 2024

1. Yleistä

Vuonna 2024 Diakonian tutkimuksen seuran (DTS) toiminta jatkui vakiintuneita toimintamuotoja toteuttaen.

Hallitus kokoontui teamsissa. Tapahtumat toteutettiin hybridinä.

Keskeisimmät toimintamuodot olivat

- Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimittaminen ja julkaisu (kts. kohta 4)
- Diakonian tutkimuksen päivä (kts. kohta 5) ja
- Sivellin-palkinnon jakaminen (kts. kohta 5).

2. Jäsenet

Seuralla on 711 henkilöjäsentä ja 5 yhteisöjäsentä. Seuran jäsenmäärä on pysynyt vakiintuneena. Henkilöjäsenen lukumäärään kuuluu myös 9 kirjastoa ja muuta yhteisöä, joille DT lähetetään yhteiskäyttöä varten.

Seuralla on tärkeä yhteys Diakoniatyöntekijöiden Liiton ja Suomen kirkon pappisliiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden liittonsa jäsenetuna, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Diakoniatyöntekijöiden Liiton kautta tulevien jäsenten määrä vuonna 2024 oli 559.

Pappisliiton kautta jäsenyydessä olevien määrä oli 104. Itsemaksavien jäsenten määrä oli 9 ja opiskelijajäseniä 9.

Henkilöjäsenten määrä vuosina 2002–2021

2002	14
2003	31
2004	85
2005	119
2006	604
2007	899
2008	934
2009	897
2010	920

2011	883
2012	920
2013	856
2014	885
2015	850
2016	750
2017	702
2018	672
2019	649
2020	708
2021	690
2022	718
2023	723
2024	711

3. Hallitus

Seuran hallitus vuonna 2024:

1.1.2024-3.4.2024: Suvi-Maria Saarelainen (pj), Eeva Rossi (varapj), Titi Gävert (siht.), Kirsi Laukkonen (rahastonhoitaja), Ilona Kontinen, Tiina Haukijärvi, Mika Siltala, Tiina Soukiala ja Varpu Wiens.

3.4.2024- 5.9.2024: Suvi-Maria Saarelainen (pj), Eeva Rossi (varapj), Titi Gävert (siht.), Kirsi Laukkonen (rahastonhoitaja), Juhana Malme (rahastonhoitaja), Ilona Kontinen, Tiina Haukijärvi, Mika Siltala ja Varpu Wiens.

5.9.2024- 31.12.2024: Suvi-Maria Saarelainen (pj), Eeva Rossi (varapj), Titi Gävert (siht.), Kirsi Laukkonen (rahastonhoitaja), Juhana Malme (rahastonhoitaja), Ilona Kontinen, Tiina Haukijärvi ja Varpu Wiens.

Vuoden 2024 aikana hallituksella oli neljä kokousta (1.3.,sähköpostikokous 4.-15.3., 5.9. ja sähköpostikokous 24.-28.10.). DTS hallitus kokoontui teamsin välityksellä.

Kokous 2/2024 oli DTS hallituksen ja Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimituskunnan yhteinen sähköpostikokous, jossa keskusteltiin ja päätettiin yhden painetun DT-numeron kokeilusta vuosille 2024-2025. Lisäksi DT pj ja sihteeri olivat kutsuttuina vieraina DTS hallituksen kokouksessa 3/2024.

Hallituksen kesken vastuut jaettiin seuraavasti:

- Suvi-Maria Saarelainen, puheenjohtaja, Diakoniabarometri, ReDi-yhdyshenkilö
- Eeva Rossi, varapuheenjohtaja, Sivellin-palkinto
- Titi Gävert, seuran sihteeri
- Kirsi Laukkonen, rahastonhoitaja

- Ilona Kontinen, jäsen sihteeri, viestintä, diakonian tutkijoiden verkosto, Diakonian tutkimuksen päivä
- Tiina Haukijärvi, viestintä, DTL yhteyshenkilö
- Mika Siltala, Diakonian tutkimuksen päivä
- Tiina Soukiala, Diakonian tutkimuksen päivä
- Varpu Wiens, Sivellin-palkinto

4. Diakonian tutkimus –aikakauskirja

Diakonian tutkimus -aikakauskirjaa on julkaistu vuodesta 2004 alkaen. Se on monitieteisesti diakoniaan keskittyvä julkaisu, jonka tutkimusartikkelit käyvät läpi referee-menettelyn. Päätoimittajina ovat toimineet dosentti Kari Latvus (2004-2011), professori Anne Birgitta Pessi (2012-2016), professori Heikki Hiilamo (2012-2021), dosentti Suvi-Maria Saarelainen (2021-2022) ja dosentti Anna Sofia Salonen (2022->). Toimitussihteerinä on vuoden 2024 alusta toiminut TM Rosa Huotari. Vuonna 2024 toimituskunnan jäseninä toimivat Salosen ja Huotarin lisäksi TT Tiina Ikonen, VTT Ulla Siirto ja YTT Veli-Matti Salminen ja TT Jonna Ojalammi.

Vuoden 2024 ensimmäinen numero sisälsi päätoimittaja Salosen pääkirjoituksen, kaksi vertaisarvioitua artikkelia, kolme kirjoitusta ja neljä kirja-arviota (yht. 81 sivua). Numero julkaistiin pelkästään pdf-muotoisena verkkojulkaisuna Journal.fi -portaalissa. Vuoden toinen numero sisälsi päätoimittaja Salosen pääkirjoituksen liittyen DT:n 20 vuotisjuhlapäivään. Lisäksi numero sisälsi yhden vertaisarvioitun artikkelin, kaksi kirjoitusta sekä kaksi kirja-arviota (yht. 57 sivua).

Diakonian tutkimuksen seura sai vuonna 2023 Suomen tiedekustantajien liiton erillISRahoituksena 3000€ julkaisuavustuksen stigmatisoitua erilaisuutta käsittelevän teemanumeron julkaisemiseen. Numerossa toimi vierailevana päätoimittajana TT Jonna Ojalammi. Tämä numero toimitettiin valmiiksi vuoden 2023 lopussa ja julkaistiin pelkästään pdf-muotoisena verkkojulkaisuna Journal.fi -portaalissa tammikuussa 2024. Erikoisnumero ei ole mukana vuoden 2024 luvuissa.

Vuoden 2024 kokonaissivumääräksi muodostui 138 toimitettua sivua.

Vuosien 2004–2024 yhteenveto Diakonian tutkimus -aikakauskirja

Vuosi	Sivumäärä	Artikkelit kpl	Muut kirjoitukset kpl	Kolumnit kpl	Kirja-arviot kpl
2004	66	2	2	1	5
2005	210	5	11	2	3
2006	174	3	9	2	4
2007	178	5	4	2	7
2008	196	3	18	2	7
2009	269	5	9	2	6
2010	171	5	7	2	6
2011	276	6	12	2	4

2012	254	3	19	0	8
2013	186	5	6	1	6
2014	172	4	7	0	6
2015	307	12	6	0	4
2016	224	5	6	0	4
2017	208	5	8	0	4
2018	174	4	5	0	4
2019	178	4	14	0	5
2020	252	7	9	0	7
2021	248	7	12	0	5
2022	248	7	7	0	7
2023	271	8	10	0	6
2024	138	3	5	0	6

5. Tapahtumat

Diakonian tutkimus -aikakauskirjan painatuksen ja postituksen kilpailutus

Diakonian tutkimuksen aikakauskirjan painatus (ja postitus) kilpailutettiin maaliskuussa 2024. Tarjouspyyntö lähetettiin kuudelle eri painotalolle. Parhaan tarjouksen teki Painotalo Hermes Oy, jonka kanssa yhteistyö näin ollen jatkuu.

Yhden painetun numeron kokeilujakson aloitus

Tasapainottaaksemme seuran taloutta päätimme aloittaa yhden painetun numeron kokeilun. Vuosina 2024-2025 Diakonian tutkimus -aikakauskirjasta julkaistaan edelleen kaksi numeroa siten, että ensimmäinen ilmestyy vain verkkojulkaisuna ja toinen verkkojulkaisun lisäksi myös painetaan ja postitetaan jäsenille. Kyseessä on kokeilu, jonka jatkosta päätetään 2025 syksyllä.

Palautetta kokeilusta on vuoden 2024 aikana spontaanisti saatu kovin vähän. Tulkitsemme, että sähköisenä ilmestyvää lehteä pitää markkinoida enemmän, että se huomataan tulleeeksi.

DTS sääntöjen päivitys

Diakonian tutkimuksen seuran säännöt ovat perustamisvuodelta 2002, eikä niitä ole sen jälkeen päivitetty. Seuran toiminnan kannalta keskeinen Diakonian tutkimus -aikakauskirja on perustettu vuonna 2004, eikä siitä ole siten mainintaa seuran säännöissä.

Toimintavuonna 2024 valmisteltiin sääntöjen päivittämistä vuoden 2025 vuosikokouksessa.

Uudet yhteisöjäsenet

Diakonian tutkimuksen seuran toiminnan vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että meillä on laaja kattaus myös yhteisöjäseniä. Toimintavuonna 2024 yhteisöjäseneksi liittyi Oulun Diakonissalaitos.

Diakonian tutkimuksen seuran vuosikokous

Seuran vuosikokous pidettiin 3.4.2024 Teamsissa. Vuosikokouksen puheenjohtajana oli Jouko Karjalainen. Vuosikokouksen alussa kuultiin DT päätoimittaja Anna Salosen esitelmä. Vuosikokouksessa käsiteltiin seuran sääntömääräiset asiat. Seuralle valittiin hallitus ja puheenjohtajaksi valittiin Suvi-Maria Saarelainen. Toiminnantarkastajaksi valittiin Jouko Karjalainen ja hänelle vara-toiminnantarkastajaksi Kari Latvus.

Teologian ja uskonnon tutkimuksen päivät, Diakonian tutkimuksen työryhmä

Diakonian tutkimuksen seura järjesti Teologian ja uskonnotutkimuksen päivillä Turussa 23.5.2024 työryhmän, johon kutsuttiin diakoniaa historian, tämän päivän tai tulevaisuuden näkökulmasta tarkastelevia esitelmää. Työryhmän puheenjohtajina toimivat Anna Sofia Salonen ja Jonna Ojalampi ja sen koordinointityöryhmässä oli mukana lisäksi Titi Gävert. Työryhmässä kuultiin viisi esitelmää:

- Linus Hermansson: Civil society negotiating rights - legal mobilization in marginalized positions
- Suvi-Maria Saarelainen & Jonna Ojalampi: Nursing Homes as a Context for the Existential Questions in Late Life: Pastoral Caregivers Encountering the Experiences
- Anna Sofia Salonen, Marjukka Laiho, Anu Lainio ja Milja Pollari: Alternative futures of food assistance: Utopia as a method of diaconal research
- Stig Linde & Maria Söderberg: Professionellas bemötande av hjälpsökandes skam vid akut matunderstöd
- Esko Ryökäs: Natsismin ideologia keskeinen rooli 1900-luvun diakoniakäsityksen taustana

Tapahtumassa järjestettiin lisäksi 24.5.2024 paneelikeskustelu ”Diaconia on the verges – Nordic social practices and Christian reflection in a new political landscape”, jossa Henrietta Grönlund, Johanna Lundberg Gustafsson, Linus Hermansson ja Trygve Wyller keskustelivat Cecilia Nahnfeldtin johdolla diakonian tutkimuksen ajankohtaisista aiheista.

Itä-Suomen yliopiston teologian osaston kansainvälinen kesäkoulu

Itä-Suomen yliopiston teologian osastolla järjestettiin 5.-9.8.2024 yhteistyössä Diakonian tutkimuksen seuran kanssa kansainvälinen kesäkoulu ”The Futures of Daily Bread? Food, Inequality, and Utopia”. Opettajina toimivat Anna Sofia Salonen, Anu Lainio, Marjukka Laiho, Rony Ojajärvi, Hugh Middeke sekä Annika Juurikka. Osallistujat tulivat useista eri maista Euroopasta ja Aasiasta ja edustivat eri aloja, muun muassa teologiaa, kasvatustiedettä, lääketiedettä ja filosofiaa. Kurssilla perehdyttiin nykypäivän ruokaepätasa-arvon taustalla oleviin sosiaalisiin tekijöihin, joita lähestyttiin eettisistä, teologisista ja yhteiskunnallisista näkökulmista. Teoreettisia näkökulmia sovellettiin vaihtoehtoisia ruokatulevaisuuksia tarkastelevassa työpajassa sekä kriittisten, analyttisten ja luovien harjoitusten kautta. Kurssiin sisältyi ekskursio Mekrijärven entiselle tutkimusasemalle, jossa osallistujat elivät luokahuoneessa alkaneita ruokatulevaisuuksia todeksi muun muassa suunnittelemaan vanhalle tutkimusasemalle vaihtoehtoisia ruoantuotantoon liittyviä tulevaisuuksia ja valmistamalla yhdessä ruokaa avotulella yhteisvastuun, jakamisen ja vastavuoroisuuden periaattein. Näin diakoniset näkökulmat tulivat osaksi kurssia paitsi akateemisissa sisällöissä, myös tekemisen ja osallistumisen tavoissa.

Diakonian tutkimuksen päivä

Tutkimuksen päivä on yksi seuran vuosittaisista päätapahtumista. Vuonna 2024 diakonian tutkimuksen päivä toteutettiin perjantaina 15.11.2024 hybriditoteutuksella Kirkkohallituksen Mikael-salissa (Eteläranta 8, Helsinki) ja teamsissa.

Tapahtuman suunnitteluryhmässä toimivat DTS hallituksesta Titi Gävert ja Suvi-Maria Saarelainen sekä Diakonian tutkimus -toimituskunnasta Anna Sofia Salonen ja Rosa Huotari.

Ennen yhteistä ohjelmaa oli mahdollisuus yhteiseen omakustanteiseen lounaaseen ja iltapäivän jälkeen varhaiseen päivälliseen.

Diakonian tutkimuksen päivän ohjelma 2024

klo 12-12.10	Tervetulosanat, seuran pj Suvi-Maria Saarelainen
klo 12.10-12.30	Diakonian Tutkimuksen juhluvuoden tervehdys, päätoimittaja Anna Salonen
klo 12.30-12.40	Sivellin-palkinnon jakaminen
klo 12.40-13.30	Näkökulmia ajankohtaiseen diakonian tutkimukseen Sivellin-opinnäytetyöpalkinnon saajan esitelmä Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n ja Vaasan yliopiston MaaEllihanke: Maaseudun energia- ja liikenneköyhyystutkimus, jossa diakoniatyöntekijät ovat olleet aktiivisesti tuottamassa aineistoa
klo 13.30-13.45	tauko
klo 13.45-14.45	Paneelikeskustelu "Diakonia ajassa: Tutkimusperustaisia ratkaisuja nykypäivän haasteisiin" Anne-Birgitta Pessi, professori, DT:n aiempi päätoimittaja Heikki Hiilamo, professori, DT:n aiempi päätoimittaja Auli Vähäkangas, professori Tiina Haukijärvi, DTL:n pj ja DTS:n hallituksen jäsen Juhana Malme, asiantuntija/KUA, DTS:n hallituksen jäsen Puheenjohtajana Rosa Huotari, DT:n toimitussihteeri
klo 14.45-15.15	Pro Diaconia –mitalien jakaminen
Klo 15.15.-15.30	päätössanat

Päivä oli onnistunut maltillisesta osallistujamäärästä huolimatta. Tapahtuma vahvisti diakonian tutkimuksen kumppanuuksia. Jatkossa on tärkeää edistää tutkimuksen päivään osallistumisen mahdollisuuksia sekä opiskelijoille että diakonian ammattilaisille.

Sivellin-palkinto

Diakonian tutkimuksen päivässä 15.11.2024 jaettiin vuotuinen Sivellin-palkinto, jonka seura myöntää ajankohtaiselle ja laadukkaasti toteutetulle diakonia-aiheiselle opinnäytetyölle. Hakukuulutus palkinnosta julkaistiin vuoden 2023 tutkimuksen päivässä siten, että haku oli auki lähes vuoden. Vuonna 2024 palkinnon saajaksi oli yhteensä 4 erinomaista opinnäytetyötä. Yksi ehdotuksista tuli jo keväällä 2024 lukuvuoden lopussa, joten jatkossakin lienee perusteltua, että palkintoon on niin sanotusti jatkuva haku.

Vuoden 2024 Sivellin palkintoehdokkaana olleet opinnäytetyöt olivat teemoiltaan vaihtelevia, jolloin niiden kautta lukija sai mielenkiintoisen kuvan diakonian ja diakoniatyön

moninaisuudesta ja sen mahdollisuuksista paitsi Suomessa myös maamme rajojen ulkopuolella. Samalla ne tuottivat tietoa diakoniatyön käytännöille, mutta myös diakoniatyön ulkopuolelle kuten rikoksia tehneiden kanssa tehtävään työhön.

Mielenkiintoinen havainto oli myös se, että tällä kertaa useammassa työssä oli jokin hyvin henkilökohtainen lähtökohta tutkimuksen tekemiselle. Tämä on tutkimuksessa usein sekä ansio että haaste, jonka opinnäytetöiden tekijät olivat myös huomanneet.

Opinnäytetöitä arvioidessamme katseemme kiinnittyi tänä vuonna siihen, miten tutkimus tuotti tärkeää tietoa paitsi diakoniatyölle myös sen ulkopuolelle. Työn teema oli ajankohtainen, mutta samaan aikaan siinä oli nähtävissä pidemmän aikavälin jatkumoa.

Vuoden 2024 Sivellin-palkinto myönnettiin Ellen Mantsisen Diakonia-ammattikorkeakoulun sosionomi (amk), diakoniatyön opinnäytetyölle **”KUN SÄ LÄHET TÄSTÄ NIIN SUT PIDETÄÄN MYÖS MIELESSÄ...” Avunhakijan kokemus diakoniatyön vaikutuksesta taloudellisessa hädässä.** Ellen esitteli opinnäytetyötään tutkimuksen päivässä virittäen teemaan liittyvää keskustelua.

Vuoden Sivellin-palkinnon ja kunniamaininnan saajan valmistelivat Varpu Wiens ja Eeva Rossi, päätös tehtiin hallituksen kokouksessa 7/2024.

6. Viestintä

Seuran viestinnän kanavia ovat DTS: n verkkosivut www.dts.fi, Facebook sekä jäsentiedotteet.

Verkkosivuilla on pääasiassa pysyvää tietoa Diakonian tutkimuksen seuran toiminnasta. Päivittyvänä materiaalina ovat Diakonian tutkimuksen päivän ohjelma ja esitelmät sekä tiedot Sivellin-palkinnon saajasta.

Diakonian tutkimuksen seuran Facebook-sivua seuraa vuoden päättyessä 718 ihmistä. Kasvua vuoden takaiseen (667 ihmistä) on tullut mukavasti. Vuoden aikana tehtiin 11 postausta, joista eniten huomiota sai Ellen Mantsisen opinnäytetyön palkitseminen Sivellin-palkinnolla.

Vuonna 2018 perustamassamme Diakonian tutkijoiden verkosto -Facebook-ryhmässä oli vuoden loppuun mennessä 231 jäsentä (231 jäsentä myös vuonna 2023). Vuoden 2023 aikana tehtiin 8 postausta ja julkaisijoina oli DTS hallitusjäsenten lisäksi myös muita diakonian tutkijoita. Ryhmän kokoonpano on monimuotoinen: mukana on tutkijoita, opiskelijoita, diakoniatyöntekijöitä, asiantuntijoita, opettajia ja yleisesti diakoniasta kiinnostuneita. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden seurata diakonian ajankohtaista tutkimusta ja keskustelua.

Toimintavuonna lähetettiin 2 jäsentiedotetta sähköpostitse. Jäsentiedotteissa kerrottiin seuran tapahtumista, kerrottiin jäseneduista ja muistutettiin jäsenmaksusta. Uusille jäsenille lähetettiin tervetuloviesti.

Kirkon diakonia ja sielunhoito -yksikön julkaisemassa Diakoniaplus -verkkolehdessä oli kertomusvuonna kolme DTS-sidonnaista artikkelia: Päivi Thitzin kaksi tuoreita opinnäytetöitä esittelevää artikkelia sekä Tanja Tanhuan keskusteleva ja kommentoiva kirjoitus Palvelutuotteena toivo, Diakonia.Nyt -kirjaan liittyvää artikkelisarjaa. [Puheenvuorot arkistot - Diakonia+](#)

7. Yhteydet ja verkostot

Seuralla on kiinteä yhteys 2010 perustettuun englanninkieliseen, diakoniatutkimukseen keskittyvään aikakauskirjaan Diaconia — Journal for the Study of Christian Social Practice ja syksyllä 2012 perustettuun kansainväliseen diakonian tutkimuksen seuraan International Society for the Research and Study of Diaconia and Christian Social Practice (ReDi), joka julkaisee ko. aikakauskirjaa. Suvi-Maria Saarelainen on myös ReDin hallituksen jäsen.

Seuralla on tärkeä yhteys Suomen kirkon pappisliiton ja Diakoniatyöntekijöiden liiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan liittonsa jäsenetuna Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Tärkeänä yhteistyökumppanina on Uskonnon, kasvatuksen ja katsomuksen tutkimusseura (UKKT), jonka kanssa on toteutettu yhteinen tutkimuksen päivä kolme kertaa. Diakoniabarometrin ja Kasvatuksen barometriä välillä on myös yhteistyötä.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) ja Suomen tiedekustantajien liiton jäsen. Seura on vuosittain saanut merkittävän avustuksen TSV:ltä Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaisutoimintaa varten.

Vuonna 2014 aloitettua yhteistyötä teologian alan tieteellisten seurojen kanssa jatkettiin toteuttamalla yhdessä Teologian ja uskonnotutkimuksen päiviä 2024. Seuran edustajana ja yhteyshenkilönä oli Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimitussihteeri Jonna Ojalampi.

DT:n toimituskunnasta Anna Sofia Salonen ja Rosa Huotari ovat olleet mukana perustamassa uutta pohjoismaista tutkimusverkostoa Nordic Food Aid Research Network (NoFAiR). Verkosto starttasi 2023 ja järjestäytyi 2024, jolloin sihteeriksi valittiin Huotari ja ohjausryhmän jäseneksi Salonen.

8. Talous

Seuran päätulonlähde on seuran jäsenten jäsenmaksut. Seuran jäsenmaksu on pysynyt jo usean vuoden samansuuruisena. Jäsenmaksu oli vuonna 2024 yksityishenkilöiltä 25 €, opiskelijoilta ja eläkeläisiltä 0 € ja yhteisöjäseniltä 250 €. Yhteisöjen on mahdollista maksaa jäsentensä jäsenmaksu myös yhdessä, jolloin jäsenmaksu on jäsenmäärästä riippuen joko 9 €, 12 € tai 14 € per jäsen. Tätä mahdollisuutta ovat käyttäneet Diakoniatyöntekijöiden Liitto ja Suomen kirkon Pappisliitto.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalta kautta saatu 4 000 € avustus mahdollisti Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaisemisen.

Seuran menot koostuvat Diakonian tutkimus -aikakauskirjan kustannuksista, Diakonian tutkimuksen päivän kuluista sekä hallinnollisista kuluista.

Kahtena aiempänä vuonna seuran talous on ollut alijäämäinen. Vuosikokoukset ovat ohjeistaneet oikaisemaan taloutta. Vuoden 2024 aikana tase saatiin ylijäämäiseksi. Kokonaisuutena talous on 2 131,03 € ylijäämäinen. Julkaisutoiminnan tulos on 1 333,40 € ylijäämäinen. Merkittävin syy talouden tasapainoon on kokeilu, jossa vain toinen kahdesta Diakonian tutkimus -aikakauskirjan numerosta painetaan ja postitetaan jäsenille.

Seuran puheenjohtaja on hyväksynyt toimintaan liittyvät laskut.

Seuran toiminnantarkastajina toimi Jouko Karjalainen.